

Đề bài

*Bình giảng hai khổ  
thơ cuối trong bài thơ*

**Sóng**  
*của Xuân Quỳnh.*

## Bài làm

Tình yêu luôn là đề tài bất tận cho các nhà thơ khi tìm đến để sáng tác. Mỗi nhà thơ có một cách biểu hiện tình yêu khác nhau. Xuân Quỳnh cũng thế, tình yêu trong thơ chị mang một dấu ấn rất riêng khó có thể lẫn vào bất cứ ai. Vừa dịu dàng nhưng cũng rất mãnh liệt, nồng nàn, thiết tha sâu lắng. Xuân Quỳnh sống hết mình cho tình yêu và thơ của chị cũng thế, vẫn yêu dù ngay cả khi chết đi rồi. *Sóng* là một bài thơ như thế, một bài thơ giải bày tâm trạng của người con gái khi yêu. Bằng hình tượng sóng nhà thơ đã nói được tiếng nói tình yêu của con người và cũng chính là bộc lộ tình yêu tâm hồn đang yêu của mình. Tình yêu bao giờ cũng thế, nó luôn gắn liền với những ước mơ, khát khao và điều đó được thể hiện rõ ở hai khổ thơ cuối trong bài *Sóng*.

*Cuộc đời tuy dài thế  
Năm tháng vẫn qua đi  
Như biển kia dẫu rộng  
Mây vẫn bay về xa  
Làm sao được tan ra  
Thành trăm con sóng nhỏ  
Giữa biển lớn tình yêu  
Để nghìn năm còn vỗ*

Xuân Quỳnh hiểu tình yêu là vĩnh cửu nhưng cuộc đời là hữu hạn. Biển mênh mông đầy nhưng biển cũng có bờ. Cuộc đời *tuy dài thế* nhưng thật ra rất ngắn ngủi vì *năm tháng vẫn đi qua*. Hạnh phúc chỉ là những phút giây ngắn ngủi, nhà thơ mong muốn tình yêu cũng như cuộc sống trở nên trường cửu để được sống, sống trọn vẹn với tình yêu, sống mãi mãi với tình yêu. Biển sóng ngoài kia nhấp nhô và lặng dần đi nhường chỗ cho biển lòng suy ngầm. Vì tình yêu người ta ước muốn tan ra thành trăm ngàn con sóng nhỏ để yêu, yêu một trăm lần hơn, yêu cho kịp vì:

*Cuộc đời tuy dài thế  
Năm tháng vẫn qua đi  
Như biển kia dẫu rộng  
Mây vẫn bay về xa*

Ý thức về sự trôi chảy của thời gian, tiếc cuộc đời con người là ngắn ngủi, lo âu cái đẹp tình yêu sẽ không còn nên tác giả khát khao nắm bắt cái hạnh phúc trong hiện tại và khát khao được sống mãi trong tình yêu. Tác giả đã sử dụng phép so sánh: lấy cái không gian để nói cái thời gian. Biển dù mênh mông nhưng vẫn có giới hạn so với ngọn gió, làn mây. *Cuộc đời tuy dài thế*. Vâng! Cuộc đời dài thật nhưng so với thời gian vũ trụ thì ngắn ngủi vô cùng. Nhạy cảm sự trôi chảy của thời gian nên Xuân Quỳnh tiếc cho cái

hữu hạn của đời người. Ở đây dường như có sự đồng điệu giữa Xuân Quỳnh và Xuân Diệu. Xuân Diệu cũng từng ý thức:

*Lòng tôi rộng nhưng lượng đời cứ chật  
Không cho dài thời trẻ của nhân gian  
Nói làm chi rằng xuân vẫn tuần hoàn  
Nếu tuổi trẻ chẳng hai lần thắm lại  
Còn trời đất nhưng chẳng còn tôi mãi  
Nên bâng khuâng tôi tiếc cả đất trời*

(Vội vàng)

Cả hai nhà thơ đều nhận ra cái hữu hạn và tiếc cho đời người ngắn ngủi. Nhưng điểm khác là Xuân Quỳnh nói về đời người, tiếc cho đời người còn Xuân Diệu thì tiếc cho tuổi trẻ. Con người mang khát vọng lớn lao thì không bao giờ bằng lòng với giới hạn ấy.

Nhận thức thời gian một đi không trở lại, cuộc đời rồi sẽ đi qua không tìm thấy lần thứ hai nên nhà thơ hiện đại luôn mang nỗi buồn luyến tiếc và chỉ biết gửi khát vọng vào trời đất vô tận. Thông thường, cái gì dễ đến, dễ đi. Nhưng điều đã được thử thách càng trở nên đáng quý. Máu chót lại, Xuân Quỳnh muốn nói đến một chân lí bất định của tự nhiên, nói mây, nói biển hay là nói về tình yêu trong trái tim mình. Với Xuân Quỳnh, tình yêu phải là sự bền bỉ, gắn bó giữa hai trái tim đồng điệu, tình yêu phải gắn liền với mái ấm hôn nhân. Đó là một tình yêu trường tồn bất diệt:

*Làm sao được tan ra  
Thành trăm con sóng nhỏ  
Giữa biển lớn tình yêu  
Để ngàn năm còn vỗ*

Xuân Quỳnh bỗng băn khoăn và tự đặt ra một câu hỏi *Làm sao được tan ra, Thành trăm con sóng nhỏ* để có thể hòa vào giữa biển lớn tình yêu và để tình yêu mãi mãi vĩnh hằng.

Ước mơ được hóa thân vào vũ trụ, được nhập vào sóng biển để ngàn năm vẫn còn sống với tình yêu sôi nổi, dạt dào, để ngàn đời còn hát mãi khúc tin yêu, để hạnh phúc không bao giờ rời xa nhân thế. Từ khát vọng này ta cảm nhận được tâm hồn của người phụ nữ tha thiết, mãnh liệt, muốn sống trọn vẹn, hết mình cho tình yêu. Tình yêu đó là vĩnh cửu, là bất tử với thời gian và nó càng đẹp hơn vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ khi tình yêu ấy không chỉ là tình cảm riêng tư mà hòa vào tình yêu chung của nhân loại. Xuân Quỳnh cũng thế, chị mong ước tình yêu của mình hòa vào tình yêu chung, tình yêu lớn của cuộc đời. So với thơ lãng mạn trước cách mạng thì gương mặt tình yêu trong thơ thời đại mới dù riêng tư nhưng không cô đơn, lẻ loi lạc lõng với cộng đồng mà tình cảm riêng chung hài hòa tạo cho con người thời đại hôm nay có dáng dấp khác hẳn.

Từ những khát vọng này mà ta thấy được cuộc đời con người quý giá biết bao nhiêu, phải biết trân trọng và giữ gìn, đừng để nó qua đi trong hối tiếc.

Nằm trong âm hưởng chung của toàn bài, đoạn thơ có nhạc điệu da diết sâu lắng, và giàu chất suy tư nên đoạn thơ cuối là kết tinh của cảm xúc tự nhiên và cảm xúc trí tuệ của toàn bài.